

BASKICKO

Vypracovali:

František Bačovský
Kateřina Frousová
Miroslav Kolář
František Kraus
Petra Nykodýmová
Olga Sochorová
Jana Šedivá
Katarína Škodová

1. CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ, KTERÉ JE PŘEDMĚTEM SPORU A JEHO VELMI STRUČNÁ HISTORIE

Baskické autonomní společenství – Euskadi

Důležitá geografická data:

- Rozloha území: 7 234 km²
- Počet obyvatel: 2 098 596
- Správní středisko: Vitoria (217 358 obyvatel)
- Provincie: Álava (správní středisko Vitoria)
Vizcaya (správní středisko Bilbao)
Guipúzcoa (správní středisko San Sebastián)
- Úřední jazyk: baskičtina (Euskera) a španělština
- Autonomní statut: prosinec roku 1979

Dávná historie Baskicka:

- velmi staré osídlení – i Římské
- postupně součástí asturského, navarrského a kastilského království
- do roku 1839 – zvláštní privilegia (Fueros) a vlastní instituce
- 1839 – značně omezena privilegia
- 1876 – zrušena i zbývající privilegia

3. Klíčové události ve vývoji sporu od jeho vzniku po současnost

Historie konfliktu

- Kořeny sporu již v 19. století (ztráta nezávislosti a zrušení starobylých práv Basků - Fueros)
- Období průmyslové revoluce – probuzení baskického nacionalismu
- 1895 – vznik Baskické nacionalistické strany (PNV)
- 1936 – prohraná občanská válka a následné persekuce Frankovy vlády
- 1959 – založena ETA
- 1969 – rozbito jádro ETA a nastal čas jejího útlumu

Historie konfliktu

- 1979 – po Frankově smrti (1975) Baskicku přiznána autonomní vláda a parlament, zrovnoprávnění baskičtiny se španělštinou, finanční autonomie a zřízen regionální nejvyšší soud
- ETA požaduje absolutní nezávislost a pokračuje v boji
- 1995 – neúspěšný atentát na španělského krále
- 1998 – dohoda z Lizarra (nepřijata)
- Problém Basků tak zůstává i nadále otevřen

4. Charakteristika stran konfliktu:

ETA:

- ❑ založena 1959
- ❑ marxistické základy
- ❑ především únosy a bombové útoky
- ❑ cíle: španělští politici, soudci, příslušníci armády a policie, avšak i civilisté
- ❑ teroristická organizace

ŠPANĚLSKO:

- ❑ parlamentní demokracie
- ❑ Ústava 1978
- ❑ statut krále jako hlavy státu
- ❑ členem NATO od 1985
- ❑ členem EU od 1986

5. Síly a události mimo region ovlivňující vývoj konfliktu:

- ❑ průmyslová revoluce
- ❑ první světová válka
- ❑ boj kolonií za nezávislost
- ❑ kubánská revoluce
- ❑ mírový proces v Severním Irsku
- ❑ evropská integrace

6. PŘEHLED DOSAVADNÍCH STRATEGIÍ ŘEŠENÍ KONFLIKTU

- **do r. 1975** (období vlády gen. Franca)
potlačování lidských práv a svobod Basků.
- v rámci represních akcí věznění a popravování
nejen členové radikální skupiny ETA.
- rok **1979** - Baskicku je přiznána autonomní vláda
a parlament.

- rok **1983** španělské bezpečnostní jednotky založily tzv. Protiteroristické osvobozující jednotky
(GAL - Groupes antiterroristes de libération), úlohou GAL- tajné boje proti ETA. (za čtyři roky zabili asi 24 osob) Problém se však nevyřešil.
- Vyhlášení jednostranného neomezeného příměří ETA v roce **1998** a snaha navázat jednání ohledně politického řešení s centrální španělskou vládou. (viz. výše)

7. BASKICKO - SEZNAM SPORNÝCH BODŮ BRANICÍCH VYŘEŠENÍ KONFLIKTU

- 1. Roztříštěnost strany ETA na několik frakcí** – nedostatek vzájemné komunikace, inkoherenční politika, militaristická X militaristicko – politická větev
- 2. Neochota španělské vlády** jednat s ETA o jejích požadavcích
- 3. Kulturní odlišnost** – Španělsko - odmítá akceptovat baskickou kulturu X Baskové – odmítají se vzdát svých tradic a svého jazyka
- 4. Bolest z minulosti** - za vlády generála Franka až do roku 1975 – perzekuce, kulturní represe; odškodnění dosud neproběhlo

5. Velké množství přistěhovalců –

již od počátku vlády generála Franka příchod velkého množství Ne-Basků => zabírání pracovních míst (=> zvýšení nezaměstnanosti původního obyvatelstva)

=> pronikání španělské kultury do oblasti, neochota přijmout kulturu baskickou

6. Třecí plochy a rozpory – např. komu připadne dohled nad policejními a bezpečnostními složkami

8. NÁVRH STRATEGIE VEDOUcí **K ŘEŠENí KONFLIKTU**

Nabízejí se následující 2 teoretické možnosti řešení tohoto konfliktu (výsledek žádné z nich však není jistý):

- 1. Uznání úplné samostatnosti Baskicka – územní i hospodářské, což by znamenalo zastavení útoků ETA.*
- 2. Mírové dohody ETA se španělskou vládou. Ustupky na obou stranách – vytvoření kompromisu přijatelného pro obě strany.*

-
- ❑ Reálné řešení konfliktu se může realizovat pouze na poli politickém, k čemuž je pochopitelně nezbytné, aby se obě strany konfliktu byly ochotny domluvit, tento moment však chybí.
 - ❑ Pokud by se Španělsko rozhodlo uznat Baskicko jako samostatný nezávislý stát, což je ovšem vysoce nepravděpodobné, muselo by nejprve uspořádat v Baskicku referendum, ve kterém by Baskové rozhodli zda o plnou nezávislost skutečně stojí.